

Uvodnik

Etička poruka kur'anske objave izrazito je usmjerena u socijalnom pravcu. Islamska etika u najvećoj mjeri je socijalna etika. Socijalne vrijednosti utemeljene na Kur'anu i Sunnetu, imaju značenje samih religijskih vrijednosti. Socijalna etika sadržana je i u muslimanskom bogoslužju (ibadah), a ne samo u fikhskim disciplinama koje se bave međuljudskim odnosima. Osjećanje za socijalnu pravdu, briga za slabe, siromašne, bolesne, obespravljene, potlačene, produbljivanje solidarnosti među ljudima, jednom riječju dobročinstvo, čini istinski sadržaj bogobojažnosti (taqwa). O tome karakteristično i upečatljivo govori kur'anski ajet (49 :177) u kojem se kaže kako "Nije dobročinstvo u tome da Istoku ili Zapadu okrećete lica svoja, nego su dobročinitelji oni koji vjeruju u Allaha, i u Onaj Svijet, i u meleke, i u Knjigu, i u vjerovjesnika, i oni koji od imetka, premda im je srcu mio, daju rodbini, i siročadi, i ubogima, i putnicima, i prosjacima, i za oslobađanje iz ropstva, i oni koji namaz klanjaju, i zekat daju, i obaveze svoje, kad se njima obavežu, izvršavaju, i koji su strpljivi u siromaštvu, i bolesti, i za borbe junačke! Eto, takvi jamačno vjeruju i Takvi su bogobojažni."

Ako imamo u vidu činjenicu da su prvu zajednicu Muhammedovih, alejhisselam, sljedbenika u najvećoj mjeri činili siromašni, potlačeni i oni s društvene margine, onda, možemo kazati da je islam, sudeći, dakle, prema njegovoj prvotnoj, povijesno izvornoj percepciji, objavljen da potakne, da pokrene, da izvede pravedniju preraspodjelu materijalnih dobara, bogatstva, moći.

Usudujemo se kazati da bi muslimanska teološka, šerijatsko-pravna, sufijska i političko-ideologijska interpretacija islama u klasičnoj i modernoj islamskoj misli u svim njenim aspektima morali biti podvrgnuti jednoj obuhvatnoj, hrabroj i korjenitoj kritici upravo na temeljima socijalno-etičke poruke islama i u jednoj orijentaciji na epohalnu etičku krizu u globalnim privrednim, ekonomskim i političkim procesima.

Kako se u Kur'anu govori o socijalnoj pravdi i zašto se ona utemeljuje primarno u ljudskoj savjesti? Koji motivacijski, doktrinarni, religijski, moralni i društveni značaj i kakvo interpretacijsko značenje za islamski koncept socijalne pravde ima Poslanikov Sunnet? U čemu se ogleda važnost etičkih načela i moralnih normi u privrednom životu, kako u našim pojedinačnim nastojanjima, na mikro planu, tako i u lokalnim ali i globalnim poslovnim i privrednim odnosima i procesima? Zašto je važno naše islamsko sudjelovanje u plediranju za jednu "svjetsku etiku za svjetsko gospodarstvo" (Hans Küng)? Zašto se islamska misao mora mnogo više zalagati za radnička prava? Pred kakvim se izazovima u tom pogledu nalaze naša ulema i naša Islamska zajednica? Na kojim se etičkim, pravnim, političkim i institucionalnim osnovama naše društvo i naša država bave socijalnom politikom? Kakva je naša današnja i ovdašnja socijalno-etička poruka? U čemu se sastoji socijalnoetička misija Islamske zajednice u našim socijalnim, ekonomskim, ustavno-pravnim i najširim društvenim prilikama? To su najvažnija pitanja kojima se u ovom broju *Muallima* bave naši autori.

Muallimovom raspravom o ovim pitanjima nastojimo potaknuti naše suvremeno islamsko mišljenje na odgovornije suočavanje sa životnim izazovima našeg vremena.

Ovdje Vašoj pažnji preporučujemo i *Muallimov* intervju u kojem Resiu-l-ulema Islamske Zajednice u Bosni i Hercegovini, također, govori o važnosti socijalne angažiranosti muslimana i Islamske zajednice.

Senada Tahirović